

Nr 3.

Ankom till riksdagens kansli den 23 mars 1939 kl. 1 e. m.

Andra kammarens fjärde tillfälliga utskotts utlåtande, nr 3, i anledning av väckt motion, angående utredning rörande missförhållanden inom det offentliga nöjeslivet m. m.

I en inom andra kammaren väckt och till dess fjärde tillfälliga utskott hänvisad motion, nr 182, har herr *Johanson* i *Huskvarna m. fl.* hemställt, att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t ville föranstalta om en allsidig utredning rörande de missförhållanden, som nu förefinnas inom det offentliga nöjeslivet, och om botemedlen däremot samt att Kungl. Maj:t ville för riksdagen framlägga de förslag, vartill utredningen kan föranleda.

Beträffande motiveringen får utskottet hänvisa till motionen.

Såsom i motionen framhålles förelågo vid sistlidna riksdag motioner angående utredning rörande det offentliga nöjeslivet. Andra kammaren beslöt då på utskottets hemställan att avslå de då förevarande motionerna. I den mån det i årets motion framförda yrkandet sammanfaller med fjolårets, kan utskottet icke anse, att några ändrade förhållanden inträtt, som nu kunna motivera bifall till utredningskravet. Utskottet anförde i sitt utlåtande förra året, att i fråga om skärpt kontroll över offentliga danstillställningar gällande lagstiftning redan torde medgiva nödig kontroll, varjämte den verksamhet, som ideella föreningar av olika slag utöva för nöjeslivets sanering — en verksamhet som är värd allt erkännande och stöd — tvivelsutan är ägnad att i viss utsträckning göra förhållandena bättre. Med anledning av en annan likaledes vid föregående års riksdag väckt motion angående kommunernas möjlighet att inverka på meddelandet av tillstånd att anordna offentliga möten, folkfester och nöjestillställningar, anförde utskottet att det vore önskvärt, om särskilt det tingeltangel, som kringresande anordnare av s. k. nöjestillställningar bjuda allmänheten, kunde försvinna, samt underströk vikten av nödig kontroll icke minst över den ambuleraande nöjesindustrien. Utskottet ansåg emellertid, att gällande bestämmelser även i det fallet medgäve nödig kontroll. Utskottet avstyrkte även sistnämnda motion, och andra kammaren följde utskottets hemställan.

Härtill kommer att ordningsstadgan nu är föremål för omarbetning, sedan särskild sakkunnig för detta ändamål förra hösten tillsatts. Den skrivelse från domkapitlet i Växjö, på vilken motionen i väsentliga delar stöder sig, har remitterats till nämnda sakkunnige. I den mån ytterligare åtgärder för kontroll av oarter inom det offentliga nöjeslivet kunna vara påkallade, förväntar utskottet, att sådana komma att föreslås av den pågående utredningen, varefter, ifall Kungl. Maj:t så finner nödigt, riksdagen får tillfälle att taga ställning till frågan.

Enligt utskottets mening bottna åtskilliga av de missförhållanden, som kunna förekomma inom det offentliga nöjeslivet, i brist på lämpliga lokaler, där ungdomen och även äldre kunna samlas. För utredning av denna fråga ha emellertid också särskilda sakkunniga tillsatts, vilka, enligt vad utskottet inhämtat, kunna förväntas framlägga förslag till åtgärder inom en nära framtid. Det är utskottets förhoppning att denna utredning kommer att anvisa lämpliga vägar för tillgodoseendet av samlingslokaler för icke blott studieverksamhet utan ock för nöjestillställningar av god karaktär samt för samvaro. Utskottet anser vidare, att tillgång till välordnade friluftsanläggningar bör kunna verksamt motverka den lockelse, som den »profithungriga nöjesindustrien» utövar på särskilt ungdomen, varför anläggning av dylika friluftsanläggningar även i fortsättningen bör understödjas från det allmännas sida.

I motionen framhålles, att det framför allt är positiva åtgärder, som böra eftersträvas. Utskottet delar denna uppfattning, såsom framgår av det ovan anförda. Motionen anger emellertid därutöver inga positiva linjer eller framför några konkreta förslag. Utskottet har därför saknat möjlighet att ingå på någon detaljerad prövning av andra måhända tänkbara utvägar. Självklart synes det utskottet vara, att redan pågående strävanden för ungdomens höjande i moraliskt och kulturellt hänseende böra fortsättas, men därför synes någon särskild utredning icke krävas.

Med stöd av vad sålunda anförts får utskottet alltså hemställa,

att motion nr II: 182 ej måtte till någon andra kammarens åtgärd föranleda.

Stockholm den 16 mars 1939.

På utskottets vägnar:

KARL MÄLER.

Närvarande: herrar *Mäler*, *Eriksson* i Frägsta, *Larsson* i Julita, *Johansson* i Öckerö, *Janson* i Frändesta, fru *Björck*, herrar *Nilsson* i Norrlångträsk, *Jacobson*, *Onsjö**) och *Lundgren*.

*) Ej närvarande vid utlåtandets justering.

Reservation

av herrar *Janson, Nilsson, Onsjö och Lundgren*:

Vi kunna ej finna annat än att utskottets majoritet tagit för lätt på i motionen berörda problem. Den omarbetning, som ordningsstadgan nu undergår, synes oss ingalunda utgöra skäl för avstyrkande av motionen, då betydligt djupare verkande åtgärder äro nödvändiga än sådana, som kunna komma att inrymmas i den nämnda stadgan, även i dess omarbetade form.

Vi förstå ej utskottsmajoritetens inställning, då man som skäl för avslag vidare anför, att motionärerna ej angivit positiva linjer eller framföra några konkreta förslag. Till första kammarens 1. tillfälliga utskott har fångvårdsstyrelsen i anledning av motion I:227 avgivit yttrande, vartill fogats bilaga till av styrelsen den 10 mars innevarande år avlämnad utredning om ungdomsbrottslighetens omfattning, dess orsaker samt utvecklingen under senare år. I likhet med vad fångvårdsstyrelsen däri anført, finna vi frågan om ungdomens nöjesliv vara av synnerligen komplicerad beskaffenhet. Fångvårdsstyrelsen säger bland annat i detta yttrande: »Styrelsen vill med stöd av erfarenheterna från fångvårdens arbetsområde framhålla, att man har att söka en av huvudorsakerna till den ökade ungdomsbrottsligheten i det abnormt uppdrivna nöjeslivet». Vi instämma även i fångvårdsstyrelsens yttrande i den del där det säges: »Det är förenat med stora svårigheter att närmare angiva hur en så omfattande utredning skall utföras».

Det synes då ej lämpligt att genom förhandsuttalanden från riksdagens sida binda Kungl. Maj:t, särskilt som den begärda utredningen torde kunna sammankopplas med av första kammarens första tillfälliga utskott tillstyrkt utredning angående ungdomsbrottsligheten.

Vi anse, att utskottet bort hemställa,

att andra kammaren för sin del måtte besluta, att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t ville föranstalta om en allsidig utredning rörande de missförhållanden, som nu förefinnas inom det offentliga nöjeslivet, och om botemedlen däremot samt att Kungl. Maj:t ville för riksdagen framlägga de förslag, vartill utredningen kan föranleda.
